

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΥΝΗΓΟΥ

ΟΡΤΥΓΕΣ

Παρά τὸν ναὸν τῆς
Σούνιαδος Ἀκρας. Αὐγούστος.

ΟΛΔΑΚΙΣ ἐσκέφθη ἐπὶ τῆς σκληρότητος τοῦ δημιουργοῦ πρὸς ὡρισμένας κατηγορίας πτηνῶν, καὶ μάλιστα τῶν πλέον ἀκάκων καὶ τῶν πλέον συμπαθῶν, τὰ δποῖα κατέστησεν ἀκουσίους περιηγητὰς καταδικάσας αὐτὰ εἰς ἀτελεύτητον ἀειψυγίαν.

"Ολα τὰ ἄλλα εἶδη τῶν ὄντων ἔχουν τὴν μόνιμον αὐτῶν κατοικίαν, εἴτε τετράποδα εἴτε δίποδα πτερωτά. Καὶ ἥδυναντο νὰ ἀπαιτήσουν πολιτικὰ δικαιώματα, διότι οἱ πρόγονοι των ἀπ' αἰώνων εἶδον τὸ φῶς καὶ θὰ τὸ βλέπουν καὶ οἱ ἀπόγονοι, εἰς τὴν αὐτὴν γῆν, ἐφ' ὅσον δὲν τὰ ἔκληροίσουν οἱ κυνηγοί. 'Αλλ' αἱ τρυγόνες, αἱ ὅρυγες, οἱ ἔποπες, οἱ μελισσούργοι, οἱ συκοφάγοι, καὶ πλῆθος ἄλλων ὄλιγώτερον ἀριστοκρατικῶν καὶ διὰ τοῦτο ἀνωνύμων πτηνῶν εἰνε οἱ ἀθίγγανοι τοῦ πτερωτοῦ κόσμου.

Διὰ νὰ ζήσουν τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, εἰνε ἀπαραίτητος εἰς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν των ἡ θερμοκρασία καὶ τὸ αλίμα τῆς Βορείου Ἀφρικῆς. 'Αλλά, μόλις ἔλθῃ τὸ ἔαρ, αἱ ἐπιβεβλημέναι εἰς αὐτὰ συνθήκαι τῆς ζωῆς ἐπιβάλλουν, ἐξ ἐνστίκτου καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς λατρικῆς συμβουλῆς, ὃς δρον ὑπάρξεως, ἅμεσον ἀλλαγὴν αλιματος. 'Ανάγκη πᾶσα νὰ δέλθουν ἄνωθεν τῶν κυμάτων δόλον τὸ πλάτος τῆς Μεσογείου, νὰ ἀνέλθουν τὴν Μικρασίαν καὶ τὴν Ἐλλάδα, τὴν Εύρωπαϊκὴν Τουρκίαν ἢ καὶ τὸν Εὖρεινον καὶ νὰ πήξουν τὴν φωλεάν τῶν ἐρώτων των εἰς τὴν Ρουμανίαν, τὴν Σερβίαν, τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Μεσημβρινὴν Ρωσίαν.

'Εκεὶ τελοῦν τοὺς γάμους των' ἐκεὶ βλέπουν τὸ φῶς οἱ πτερωτοὶ των διάδοχοι' καὶ ἐκεὶ διέρχονται τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος, δ ὅποιος δι' αὐτά, εὐτυχέστερα κατὰ τοῦτο τῶν ἀνθρώπων, διαρκεῖ περὶ τοὺς τρεῖς μῆνας.

'Αλλὰ μόλις φθάσουν τὰ μέσα Αὐγούστου, ἡ αὐτὴ ἀνάγκη ἀλλαγῆς αλιματος, καὶ ἡ αὐτὴ νοσταλγία τῆς ἀφρικανικῆς Ἡπείρου, καὶ τὸ αὐτὸ δρομολόγιον, κατ' ἀντίθετον — ἐννοεῖται — διεύθυνσιν.

Και πόσα δέν ἔχουν γραφῆ διὰ τοὺς αἰθερίους τούτους μετανάστας, ποιητικὰ τὰ πλεῖστα, ἀλλὰ καὶ τὰ πλεῖστα φευδῆ — ἐλάττωμα, τὸ δποῖον ἔχει, λέγουν, εἰς μεγάλην δόσιν ἥ ποίησις. Οὗτω κρατεῖ κοινὴ πεποιθησις, δτι ὅλα ταῦτα τὰ ἀποδημητικὰ διδηγοῦν εἰς τὰ αἰθέρια αὐτῶν ταξεῖδια οἱ πελαργοὶ καὶ ἄλλα δμογενῆ πτηνά, ἐκ τῶν παρύδρων σχιζοπόδων, μακρόποδα ὡς Σκῦτοι ἐπίλεκτοι, ἀτινα μάλιστα πιστεύεται δτι καὶ ἀπλώνουν φιλανθρώπων, δηλαδὴ φιλοπτήρων, τὰς πτέρυγάς των, διὰ νὰ ἀναπαύωνται κατὰ τὴν μακρὰν πτῆσιν ἐπ' αὐτῶν τὰ περισσότερον κεκμηκότα.

Ἐννοεῖται, δτι πάντα ταῦτα εἰνε μῦθοι, ἐγεννήθησαν δὲ βεβαίως ἐκ τοῦ δτι καὶ τὰ πτηνὰ ταῦτα συμμερίζονται μετὰ τῶν ἄλλων τὴν αὐτὴν τύχην τῶν διπλῶν ἑτησίων ἀποδημιῶν.

Πληρώνουν ἐν τούτοις τὰ ταλαίπωρα βαρύτατα τὸν δασμὸν τῆς ἔξηγανακασμένης ταύτης ψυχαγωγίας καὶ εἰς τὴν ὁργὴν τῶν στοιχείων καὶ εἰς τὸν διωγμὸν τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν πρώτοις αἱ θύελλαι αἱ αἰφνίδιαι, ἐνσκήπτουσαι κατὰ τὴν αἰθέριον αὐτῶν ἄνω τῆς Μεσογείου πτῆσιν, προσφέρουν εἰς αὐτὰ τὸν θάνατον κατὰ μυριάδας. Ἀλλοτε ζητοῦν καταφυγὴν πίπτοντα ἐπὶ τῶν πλοίων ἐν ἀπογνώσει ὡς ἐσμὸς ἀκριδῶν. Ἀλλοτε δέχεται τὰς λεγεώνας αὐτῶν τῆς θαλάσσης τὸ κύμα.

Ἐπλεον ποτὲ ἐπὶ πολεμικοῦ ἐλληνικοῦ σκάφους ἀπὸ Ρόδου εἰς Μάκρην τῆς Μικρασίας. Τριάκοντα δὲ περίπου μίλια μακρὰν τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς ὃ ἐπὶ τῆς γεφύρας ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας παρετήρησεν, δτι ἀπωτέρω ἥ θάλασσα εἰς μεγάλην ἔκτασιν εἰχε τὸ χρῶμα τῆς ψάθας. Ὄταν προσγγίσαμεν, ἐπλέομεν ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας ἐν μέσῳ ἀνυπολογίστου ἀριθμοῦ πτωμάτων δρτύγων, ἀτινα κατέλαβε τρομερὰ θύελλα μετὰ βροχῆς τὴν προτεραίαν.

Περὶ τῶν καταστροφῶν ἐν τούτοις, τὰς δποίας ἀποτελεῖ δὲ εἰθνῆς διωγμὸς τῶν κυνηγῶν, εἰνε ἀδύνατον νὰ συλλάβῃ τις οὐδὲ ἀμυδρὰν ιδέαν. Εἰνε ἐν τοσούτῳ τοιαύται, ὥστε ἥ προϊοῦσα ἐλάττωσις τῶν πτηγῶν τούτων ἀποθαίνει καταφανῆς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μετὰ δύο δὲ γενεάς θὰ διμιλοῦν περὶ αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τοῦ Ἑλλαδοθηρίου, τοῦ Μεγαλοσαύρου καὶ τοῦ Ὕγουανόδοντος.

Τὰ φονεύουν καὶ τὰ συλλαμβάνουν, δι' ὅλων τῶν παγίδων καὶ δι' ὅλων τῶν μεθόδων, καὶ ἐκεὶ ὅπου παραθερίζουν, καὶ ἐκεὶ ὅπου παραχειμάζουν, καὶ πανταχοῦ ὅθεν διέρχονται. Ἡ μεγαλειτέρα δὲ καταστροφὴ τούτων γίνεται εἰς τὰς ἀφρικανικὰς ἀκτάς, ὅπου κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην πίπτουν κατάκοπα καὶ ἐπηντλημένα ἐκ τῆς καθόδου τῆς Μεσογείου, καὶ συλλαμβάνονται ζῶντα, ἀποτελοῦντα ἀξιόλογον ἔξαγωγικὸν ἐμπόριον διὰ τὴν δυτικὴν καὶ μέσην Εὐρώπην. Τοιαύτη δὲ εἰνε ἥ σημασία αὐτοῦ, ὥστε δταν κατὰ τὸ πρό τινος καιροῦ ἐν Παρισίοις πτηγνολογικὸν συνέδριον ἐπροτάθη διεθνῆς ἀπαγόρευσις τοῦ τρόπου τούτου, τῆς διὰ παγίδων καὶ δικτύων θήρας τῶν ἀποδημητικῶν, δ ἄγγλος ἀντιπρόσωπος ἀντέστη καὶ ἐματαίωσε

τὴν πρότασιν διὰ νὰ μὴ στερηθοῦν χιλιάδες τινὲς Φελλάχων ἐν
Αφρικῇ τοῦ βιοποριστικοῦ τούτου μέσου.

Περὶ τῶν ταξιδιωτικῶν τούτων πτηγῶν ἐπικρατοῦν διάφοροι γνῶμαι ὡς πρὸς τὴν πτῆσιν καὶ τὰ δρομολόγια των.

Ἄκολουθοῦν ἀρά γε τὴν φορὰν τοῦ οὐρίου ἀνέμου ἢ ἀεροποροῦν ἐναντίον αὐτοῦ; Διότι ὑποστηρίζεται καὶ τὸ δεύτερον, διὰ τῆς θεωρίας ὅτι ὑπὸ οὐρίου ἀνεμον ἐλλείπει ἀπὸ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἀντέρεισμα (point d'appui) καὶ φέρονται εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε, μὴ δυνάμενα νὰ ταξιδεύσουν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας. Ἀλλὰ οἱ κυνηγοὶ γνωρίζουν πάντες ὅτι οἱ βόρειοι ἀνεμοι φέρουν πρὸς ἡμᾶς τὰ τόσον ἀνυπομόνως ἀναμενόμενα θηράματα. Οὕτω δέ, δεδομένου ὅτι κατέρχονται ἐκ Βορρᾶ, ἢ πεῖρα καταμαρτυρεῖ τῆς θεωρίας ὅτι οἱ μετανάσται οὗτοι τοῦ ἀέρος πλέουν ἐν αὐτῷ ἐναντίον τοῦ ρεύματος.

Ἐν εἰναις βέβαιοις ἐν τούτοις καὶ πρακτικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι τὸ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν τιμῆμα τῶν φάρων καὶ φανῶν ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν μεταναστῶν τούτων ἐπιδητικὴν ἐπιρροήν, τροποποιοῦν τὰ δρομολόγια αὐτῶν, τούλαχιστον κατὰ τὰς λεπτομερείας.

Ἐχει ἀποδειχθῆ ὅτι τὴν πολυπληθεστέραν φυλὴν τῶν ἀποδημητών πτηγῶν, τὰς ὅρτυγας, καταθέλγει καὶ ἔλκει πᾶσα λάμψις, ὅπως καὶ τὰς πεταλούδας, τὰς κούφους γυναικας καὶ τὰς νυκτερίδας. Ἀρκεῖ ἡ ἰδρυσις ἐνὸς φανοῦ διὰ νὰ τροποποιηθῇ εἰς ἀκτῖνα ἐκατόν μιλίων τὸ δρομολόγιόν των. Πρὸ τῆς ἰδρύσεως π.χ. τοῦ φάρου τῆς Μυκόνου ἡ νῆσος δὲν ἐδέχετο ὅρτυγας μετ' αὐτὴν δὲ πίπτουσι ἀφθονώτατοι. Ἀντιστρόφως δέ, ἐνῷ μέχρις ἐσχάτων ἡ ἐγγὺς τῶν Ἀθηνῶν Βάρη ἡτο περίφημον ὅρτυγικὸν ἐντευκτήριον, ἰδίως εἰς τὴν θέσιν «Χαλασμένα σπίτια», δταν τὸ ὑπουργεῖον ἕστησε τὸν φάρον ἐπὶ τῆς νησίδος τῶν Φλεθρῶν, τὰ πτηνὰ ἐκτρεπόμενα τοῦ δρομολογίου τῆς Βάρης, ἔλκονται πρὸς δυτικωτέραν πορείαν. Πρὸς μεγίστην δὲ θλῖψιν τῶν κυνηγῶν τὰ «Χαλασμένα σπίτια» είνε ἔξισου χαλασμένα καὶ ὡς κυνηγετικὸν ἐντευκτήριον.....

ΕΜΜ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ

ΣΕ ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ

ΣΤΑ μάτια κύττα με καλά, νὰ σὲ φωτογραφήσω
μέσ' στὰ δικά μου κ' ἔξαφρα γοργὰ νὰ τὰ σφαλήσω,
νὰ ἔχω τὴν εἰκότα των στὲς κόρες των κλεισμένη
καθὼς τὴν ἔχω στὴν καρδιὰ βαθειὰ ζωγραφισμένη.

ΚΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ